

Priznanja za BFI

- Nagrada Evropske inicijative i Fonda „Jelena Šantić“ (2006)
- Priznanje UNESCO za vodeći plesni projekat u regionu Jugoistočne Evrope (2006)
- Prijem u Svetsku plesnu alijansu (2007)

Danas PETAK 9. APRIL 2010.

BEOGRADSKI FESTIVAL IGRE **bfi**

Festivalskih sedam godina i dalje

Tokom prethodnih godina pred festivalskom publikom predstavili su se Balet Marijinskog teatra iz Sankt Peterburga sa koreografijama Žorža Balanšina; Balet Pariske opere sa postavkama Vilijama Forsajta, Rudolfa Nurejeva i Morisa Bežara; Nacionalna plesna kompanija iz Madrida sa kreacijama čuvenog Nača Duata; Holandski plesni teatar I i II, sa koreografijama Jiržija Kilijana, Pola Lajtjuta i Sol Leon; Kulberg balet sa postavkama Matsa Eka i Johana Ingera; Balet milanske Skale sa postavkom Maura Bigoncetija; Balet Monte Karla sa postavkoma Žan Kristof Majoa... Značajna su bila i gostovanja nacionalnih baleta iz Sofije (Žorž Balanšin, Mario Piacca), Soluna (Konstantinos Rigos), Atine (Rej Bara), Liona, Skoplja, Maribora (Edvard Klug), Praga (Icak Galili, Petr Zuska), Bijarica (Tijeri Malanden), Tulze (Načo Duato, Tvajla Tarp), Marseja (Frederik Flaman i Zaha Hadid), Sao Paola... plesnih kompanija Shen Wei Dance Arts; Inbal Pinto Dance Company; Henri Oguike Dance Company; Wayne McGregor - Random Dance, Emanuel Gat Dance; Conny Janssen Danst... kao i nastupi i postavke Jasmin Goder, Đilijerme Botelja, Filipa Sera, Laure Balis, Amande Miler, Havijera de Frutosa, Ismaela Iva, Talie Paz, Bernarda Monteja, Gaja Vajzmana, Andonisa Foniadakisa, Enrikea Rodovalja, Kristijana Špuka... Neke od predstava uspešno su gostovale i u Novom Sadu, Nišu, Kruševcu, Užicu... Jedan od izuzetnih događaja u organizaciji BFI, sigurno je i gostovanje Mihaila Barišnjikova i Ane Lagune, sa postavkama Matsa Eka, Bendžamina Milepjea i Aleksaja Ratmanskog, na sceni Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu, u maju 2009. Sedmo izdanje Beogradskog festivala igre, od 9. do 23. aprila, odigrava se na scenama u Beogradu, Novom Sadu, Somboru i Nišu.

program 7. bfi
od 9. do 23. aprila 2010.

AterBalletto

Redo Emilija, Italija

Jedan od najpopularnijih i najprisutnijih savremenih koreografa na repertoaru svih poznatih baletskih kompanija u svetu sigurno je Mauro Bigonceti. Miljenik beogradske publike, od vremena kada se kao igrač pojavio u Sava centru u postavkama Amadea Amodia, do predstave *Mediteranea* u izvodbi Baleta milanske Skale, dolazi sa trupom AterBalletto, da bi na istoj sceni predstavio dva sasvim nova naslova iz svog bogatog opusa. *Kao udisaj* (42 minuta) i *Zemlja* (32 minuta), na najbolji način potvrđuju zahtevnost i ultimativne standarde današnje igre, ali i posebnu, toplu atmosferu svojstvenu trupi i vokabularu koreografa.

Samo dan kasnije, nesvakidašnji baletski projekat (*Besane noći/Certe Notti* Mara Bigoncetija) videće i publika u Novom Sadu. Luciano Ligabue jedan je od najpoznatijih italijanskih rok kompozitora i pevača. Njegova muzika poslužila je kao podloga i inspiracija za pokret. *Certe Notti* (90 minuta), naslov je koji pomera plesne standarde. Koreograf obećava da će „ova noć biti kao hvatanje voza za koji ne znamo do kog mesta vodi, ali će to biti mesto naših mogućnosti i naših poraza, mesto naše osamljenosti i u isto vreme našeg zajedničkog učešća, ukoliko - biće metafora scene, ili će možda scena biti metafora ove noći“...

Beograd, Sava centar, 9. aprila od 20 sati; Novi Sad, SNP 10. aprila od 20 sati

Peeping Tom

Brisel, Belgija

Poseban događaj jeste predstava *Ulica Vandenbranden broj 32* (80 minuta), potpuno nov naslov sa repertoara poznate belgijske plesne trupe Peeping Tom. Nesvakidašnji projekat, koji govori o ličnom izboru, trenutku i sposobnosti donošenja odluke, koji mogu odrediti čitav ljudski život. Zanimljiv umetnički tim, predvođen Gabrielom Karizo i Frenkom Šartjeom, prisutan je već duži niz godina na svim značajnim scenama, plesnim i pozorišnim festivalima u svetu.

Beograd, Beogradsko dramsko pozorište 13. aprila od 20 sati

Kibbutz Dance Company

Tel Aviv, Izrael

„Nešto izuzetno se dešava u Izraelu. Tamo je plesna scena zanimljiva i toliko različita od evropske i svetske“, izjavio je nedavno Mihail Barišnjikov. Beogradski festival igre je od svog prvog izdanja predstavljao izraelske koreografe i plesne kompanije. Pre nekoliko godina, poznata trupa Kibbutz Dance Company, otvorila je Bitef. Pred beogradsku publiku, koreograf Rami Ber se vraća sa novim naslovom. Inspirisana tekstovima iz *Vojceka*, predstava *Na pojavu sunca* (73 minuta) prava je mera za sve one koji su odani intenzivnom plesnom izrazu, neponovljivoj energiji i punoći koreografskog jezika, aktivno i atraktivno osmišljenoj sceni i kostimu, ali i dizajnu svetla. Ovo je naslov koji hrabri gledaoca da oslušne i uspostavi vezu sa sopstvenim unutrašnjim svetom, a ne traži prethodno plesno iskustvo.

Samo dan kasnije, trupa nastupa u Somboru, sa predstavom *Kef-Kafim* (60 minuta). Mešavina pokreta, energije, ritma, virtuoznosti i poezije. *Kef-Kafim* u prevodu znači - dobar provod!

Beograd, Sava centar 15. aprila od 20 sati; Sombor, NP 16. aprila od 20 sati

Compagnie Blanca Li

Pariz, Francuska

Kompanija Blanke Li nedavno je otvorila Festival u Monpeljeu i sezonu Teatra Champs-Elysees u Parizu sa predstavom *Vrt uživanja* (90 minuta), i ponovo uspeła da oduševi, zaintrigira, povede i podeli publiku i kritiku. Glumica, igračica, koreograf i filmski reditelj, Blanka Li ostvarila je veliki broj izuzetnih projekata saradujući sa Viktorijom Abril, Danijelom Tompsonom i Kristijanom Lakroa. Darujući pokret istoimenoj slici Hijeronimusa Boša, „izraz mestu gde se pakao stapa sa rajem, satira sa moralnošću, gde opsednutost gresima i spasenje dostiže nezadrživu snagu“, lepa i intrigantna koreografkinja obećava zanimljiv događaj.

Beograd, Opera Madlenianum 17. aprila od 20 sati

Jasmin Vardimon Company

London, Velika Britanija

Da se pravda mora zadovoljiti, potvrđuje prvo gostovanje Kompanije Jasmin Vardimon, jedne od najtalentovanijih predstavnica mladih umetničkih i plesnih snaga londonskog Sadlers Velsa i britanske scene, jer je njen talenat izuzetan. Tvrdnji u prilog idu naslov i tematika postavke koju trupa predstavlja beogradskoj publici. *Justicija* (Justicija je rimska boginja pravde i pravednosti - 95 minuta) prva je plesna krimi priča koju ste ikada gledali. Neponovljiv plesni teatar, filmske dinamike, u koreografiji i scenografiji koje su odnele najprestižnije nagrade u Velikoj Britaniji. Poseban stil, inteligentan humor, nov plesni (ili pozorišni) rečnik...

Beograd, Sava centar 19. aprila od 20 sati (smanjen kapacitet gledališta)

Emio Greco - PC

Amsterdam, Holandija

Pakao (90 minuta) je naziv jedne od najnovijih postavki čuvenog holandskog dvojca Emio Greco - Piter Šolten. Pakao savremenog sveta, nametnute estetike, prikaz preživljavanja života iz pozicije različitih, do tragične karikature dovedenih likova. Muzika osamdesetih, pa nagli skok do Betovena i nazad. Zanimljiv koreografski rukopis, izuzetno moderan, a neraskidivo vezan za klasiku.

Beograd, Jugoslovensko dramsko pozorište 21. aprila od 20 sati

Balet Ženeve

Švajcarska

Balet Ženeve prvi put gostuje u Srbiji i predstavlja program koji se sastoji od tri svetske premijere. Možete se pitati kakva je veza između vazdušastog univerzuma Sabura Tešigavare (*Raj/Para-Dice* - 22 minuta), baroknog transa Adonisa Foniadakis (*Prema želji/Selon Desir* - 22 minuta) i kulturalnog unakrsnog fronta koji zastupa Sidi Larbi Šerkauji (*Daleko/Loin* - 47 minuta). Sva tri koreografa dele estetiku u okviru koje spiritualnost ima važnu ulogu. Sva trojica postavljaju ljudskost na centralno mesto u kreativnom procesu. Fonjadakis nas prenosi u vohor barokne virtuoznosti, Tešigavara nudi svetliju spiritualnost, delikatno nepomičnu u vazduhu, a Šerkauji nagoni na razmišljanje na temu identiteta i predrasuda, i konačno obećava ljudski put, otpao i povremeno zabavan... Pozivajući ove umetnike da podeli veče, Balet Ženeve se nada da glasno govori o sebi i svojoj budućnosti, kao domu esencijalne kreativne energije, u kome postoji podjednaka svest prema umetničkim dužnostima i poziciji u plesnoj istorijskoj tradiciji.

Beograd, Sava centar 23. aprila od 20 sati

AJA JUNG: Festival je postao brend u velikom svetu igre

intervju

Pred večernje otvaranje sedmog izdanja Beogradskog festivala igre trenutak je da se prisetime festivalskog slogana - *više od igre* - koji je jasno određivao ovu manifestaciju od samog početka. I tada i sada, kormilo BFI držala je Aja Jung, balerina i koreografkinja, umetnička direktorka ovog događaja velikog formata. Svojom energijom, upornošću i istrajnošću, u Beograd je dovela svet i svet je to prepoznao postavivši je najpre na čelo Saveta za igru Srbije nacionalnog komiteta Međunarodnog saveta za igru pri UNESCO, a krajem prošle godine i za potpredsednicu evropskog ogranka Svetske plesne alijanse. Povoda mnogo, a prostora malo, ali, nadamo se, dovoljno za pojašnjenje sedmogodišnje avanture, od njenih početaka do danas, kako i najavu njene budućnosti. A ko će o tome bolje nego Aja Jung.

● **Na šta ste kao umetnička direktorka BFI ove godine posebno ponosni?**

- Kada selektor kaže da je ponosan na sve produkcije koje su gostovale ili one koje tek dolaze, to zvuči kao fraza. Međutim, ja nisam samo selektor, već su mi povereni i poslovi producenta festivala, pa tako znam koliko je važno da selekcija bude precizna kako produkcija ne bi bila uzaludna. Po obimu zadatka i uloženom trudu da se neke trupe prvi put predstave u ovom delu sveta, sigurno su najviše energije odneli nastupi Baleta Milanske skale, Mihaela Barišnjikova. Holandskog plesnog teatra, Kulberg baleta, Nacionalne plesne kompanije Madrida, trupe Šena Veja ili kompanije Random Dance, ali i predstojeća gostovanja Baleta iz Ženeve, kompanije Akrama Kana ili aktuelnih i tehnički veoma zahtevnih naslova kao što su

Ovom festivalu nedostaje kancelarija. Mi delujemo iz vazduha, svako sa svojim notebookom na kolenima. Tim je mali i broji svega tri trkača preko godine. Nema sekretarica, samita nesvrstanih, blejanja i blebetanja u prazno, onih koji nose gajtane, a ne znaju gde su utičnice

Justicija u izvođenju kompanije Jasmin Vardimon ili *Vrt uživanja* u izvođenju trupe Blanke Li. Za neke predstave i koreografe borili smo se dugo, a poslednjih godina ima puno onih koji se bore da se nađu na našem programu. Pa ipak, u čoveku uvek postoji ono čudno i obrnuto što čini da uvek cenimo više ono za šta se namučimo ili što skuplje platimo. Ponekad i dve-tri sezone traje lobiranje za neki naslov ili plesnu kompaniju, a dnevno stigne više od deset paketa sa promo materijalima plesnih kompanija sa svih strana sveta.

● **Koliko je teško i komplikovano pridobiti plesne trupe i baletske kompanije iz čitavog sveta da se nađu na jednom mestu u vreme trajanja Festivala?**

- Izuzetno je teško uklopiti program, tako da sve stane u dve nedelje aprila. S druge strane, mi još nismo u poziciji da ponudimo velikim trupama izvođenje iste predstave po nekoliko večeri uzastopno, tako da često umesto toga

Savremena igra nudi slobodu

Današnji koreografi se nalaze pred stalnim izazovom da naprave igru koja može da probudi i zadrži pažnju savremenog, veoma zahtevnog gledaoca. Taj gledalac je dete televizije i interneta i on traži događanja na sceni, mogućnost da razume, ali i da sam kreira svoju priču. U tom smislu savremena igra nudi slobodu. U njoj možete apstraktno uživati ili konkretno donositi svoje zaključke. Igra dopire do publike na različite načine, a svaki od tih načina je pravilan. Često govorim koreografima da nas preteranim objašnjenjima i detaljima ne vode u smeru svoje vizije, već da dopuste da njihova kreacija bude mogućnost za mnoge doživljaje. U tome je sva lepota pokreta.

organizujemo male turnee po regionu, što je takođe zahtevna operacija koja traži duge pregovore i mnogo prijateljskih ubedivanja.

● **Koliko je BFI već prepoznatljiv u svetu igre i kakvo je njegovo mesto među sličnim manifestacijama?**

- Najbolji ambasadori Beogradskog festivala igre jesu

kompanije i koreografi koji su već učestvovali ili nam tek dolaze. Oni u svojim izjavama i intervjuima šire dobar glas i otvaraju put svetskoj promociji manifestacije. Rezultati se ogledaju u tome što smo postali važna stanica za plesnu biografiju koreografa i kompanija, koje do juče niko nije mogao da natera put Srbije i Beograda.

Festival je postao brend u velikom svetu igre i ima svoju publiku u zemlji i regionu, ali to ne znači opuštanje. Baš nasuprot tome, ovo je teren nad kojim uvek lebdi neka opasnost ili ne vreme, odnosno postoje prioritete, tako da se uvek počinje od početka i sve je na rubu da sklizne i nestane kao da nikada nije ni postojalo.

● **Kako se jedan festival ovakvih razmera organizuje u jednoj reletivno maloj i ne bogatoj zemlji, posebno u vremenima krize?**

- Mi imamo odličan program, koji je istovremeno i jedini trošak. Verujem da to značajno utiče na pozitivan stav onih koji pomažu njegovu realizaciju, baš kao i pravovremeni profesionalizam koji se ulaže u tu realizaciju. Činjenica je da se ovogodišnja manifestacija dešava u ne vreme. U trenutku kada bi trebalo da se otvori prva zavesa, mi još radimo u potpunju neizvesnosti u odnosu na tehničko-finansijsku realizaciju obaveza koje predstoje do kraja. S druge strane, ove godine, još više nego prethodnih, imponuje i obavezuje podrška institucija i sponzora. Dugujemo veliku zahvalnost Ministarstvu kulture Republike Srbije, Skupštini grada Beograda, Izvršnom veću Vojvodine, kompaniji VIP mobile, koja je već tri godine zaredom generalni pokrovitelj manifestacije, kompanijama Bambi Banat, US Steel Srbija, Delta Generali,

automobilskom brendu Lancia, Grand Casinu Beograd, Donkafu, kompaniji Coca Cola, beogradskoj opštini Stari grad, gradu Novom Sadu, kao i mnogim drugim prijateljima,

ambasadama, kulturnim centrima i medijskim pokroviteljima događaja. Bez njih - ni igre ne bi bilo. ● **Kakva je povratna informacija o uticaju BFI na savremenu plesnu produkciju u zemlji?**

- Beogradski festival igre je imao pred sobom zadatak da premosti veliku prazninu u našim plesnim informacijama, važan period od kraja prošlog ka početku novog veka. Bilo je potrebno da se stvore finansijski i tehnički uslovi za realizaciju programa, obezbedi medijska podrška i prisustvo publike. Kroz ovih sedam godina festivala je skrenuo pažnju kulturne i šire javnosti na igru kao profesiju i umetnost. Pridobili smo navijače, koje je potrebno uvek iznova osvajati, ali niko više ne može da negira njihovo postojanje. Uticaji festivala su vidljivi i kada je reč o lokalnoj produkciji zajednici. Nekoliko produkcija koje su nastale zahvaljujući festivalu, odnosno modelu otvorene saradnje sa inostranim koreografima i igračima, zabeležile su dobre rezultate i još jednom dokazale da je nama potrebna strana intervencija kad je reč o koreografima i pedagogima, ali da imamo dobar materijal, odnosno sposobne igrače. Bilo bi dobro da par svetlih primera budu temelj za pravljenje dalje strategije, a ne samo plesni događaji koji su se realizovali kao splet srećnih okolnosti. ● **Postoji li nešto što ovom festivalu još uvek nedostaje?**

- Ovom festivalu nedostaje kancelarija. Mi delujemo iz vazduha, svako sa svojim notebookom na kolenima. Tim je mali i broji svega tri trkača preko godine. Nema sekretarica, samita nesvrstanih, blejanja i blebetanja u prazno, onih koji nose gajtane, a ne znaju gde su utičnice... Mi imamo program i imamo publiku i bilo bi dobro da dobijemo i neku skromnu sobicu, odnosno adresu na kojoj će nas pronaći sve one plesne zvezde kada stignu u Beograd. Više zbog Beograda nego zbog nas samih...

Akram Khan Company i Nacionalni balet Kine

London, Velika Britanija - Peking, Kina

Iz londonskog Sadlers Velsa stiže jedna od najtraženijih plesnih produkcija, *bahok* (75 minuta) u koreografiji Akrama Kana i izvođenju Nacionalnog baleta iz Pekinga. Koreograf koji saraduje sa zvezdama poput balerine Silvi Gijem ili glumice i oskarovke Žiljet Binoš, ovom predstavom potvrđuje da „za nomade, dom nije adresa... dom je ono što oni nose sa sobom“. U jednoj od savremenih globalizovanih, tranzitnih zona, susreću se različiti ljudi i pričaju životne svoje priče. Sve njihove priče istovremeno su jedinstvene i univerzalne. Iz koje god kulture da dolaze, one su nalik jedna drugoj... protkane istim temama, željama, usponima i padovima, verovanjima i strepnjama...

Beograd, Opera Madlenianum 11. aprila od 20 sati

Company Paolo Ribeiro

Lisabon, Portugal

Paolo Ribeiro je ime koje se vezuje za Gulbenkijan Balet. Kada je legendarna kompanija prestala da postoji, ovaj koreograf je osnovao Kompaniju Paolo Ribeiro, kako bi dalje nastavio pravcem koji je učinio portugalsku savremenu igru poznatom. Predstava *Majorka* (80 minuta) namenjena je svima onima koji su nepopravljivi obožavaoci Šopenove muzike. Za klavirom ćemo slušati još jednog majstora, vrhunskog pijanistu Pedra Burmestera. Ovaj plesni komad nema velike ambicije, već nudi opušteno uživanje za sve generacije.

Niš, Narodno pozorište 12. aprila od 20 sati

Srbija u igri

Izložba fotografija Nebojše Babića

- Beograd, Galerija Progres od 25. do 31. marta
- Novi Sad, Foaje SNP od 6. do 15. aprila
- Sombor, Foaje NP od 16. do 23. aprila

prateći program bfi
od 23. marta do 23. aprila 2010.

interview

MAURO BIGONCETI: Ne mislim da je ples hermetična umetnost

Sedmi Beogradski festival igre otvoriće italijanska plesna kompanija Aterbaletto, koja je već poznata publici BFI. S njom je još sredinom osamedestih, kao mlad igrač, zajedno sa miljenicom ovdašnje balatske publike Ašhen Ataljenc, u Beograd prvi put došao i Mauro Bigonceti, sada koreograf kompanije. Do pre dve godine on je bio i umetnički direktor Aterbaleta, na petom BFI sa njegovom koreografijom gostovao je Balet Milanske skale, a odnedavno, on je i koreograf Njujork siti baleta. Ovaj put na Festivalu videćmo tri potpuno različite koreografije potaknute različitim vrstama muzike - Hendlovom baroknom koja podrazumeva izuzetnu tehniku i klasičnu igru na vrhovima prstiju, mediteransku muziku Bruna Moretija koja zahteva izražajnu interpretaciju, dok će publika u Novom Sadu videti poslednji Bigoncetijev komad *Besane noć*, rok balet uz muziku čuvenog italijanskog rokera Lučana Lingabua. U Njujorku Bigonceti takođe radi novu koreografiju na muziku Bruna Moretija, a obnoviće i treći deo Danteove *Božanstvene komedije*. U radu ga, kako je rekao na prvoj konferenciji za novinare Festivala održanoj juče u Sava centru, gde će Aterbaletto i izvesti Bigoncetijeve koreografije, inspirišu muzika, knjige, različite priče, druge umetnosti, ali su njegova najbolja inspiracija sami igrači. U Aterbalettu ne postoje prve i druge, „violine“, svi igrači su jednaki, jednako dobri, ali i specifični po svom osnovnom habitusu i tradiciji i igračkom obrazovanju.

● **Već ste rekli da rado dolazite u Beograd jer se ovde osećate kao kuće, ali šta je ono što vas ponovo vraća Beogradskom festivalu igre?**

- Ako pročitate program Festivala ove godine, on je neverovatan! Mi dosta putujemo po svetu, učestvujemo na mnogo festivala, ali ovaj nudi neke posebne stvari - imena kompanija i koreografa koji dolaze trenutno su najbolja na svetu - Akra Kan i Kibuc dens kompani, Blanka Li, to su nove generacije kompanija i koreografa. To je, po meni, odlična ideja - imati mogućnost da budeš usred te nove situacije.

● **Svoju koreografsku karijeru počeli ste na muziku Johana Sebastijana Baha, sada ćemo videti jedno delo inspirisano**

Hendlom. Kako dolazi do tog spoja barokne muzike i savremenog plesa, kako vas ova vrsta muzike inspiriše za koreografije?

- Volim baroknu muziku i to ne samo Hendla, već i Vivaldija, Parsila i sve druge kompozitore. To je nešto intimno i posebno. Ali, s druge strane, u dodiru sa mojim pokretom dobija se kontrast koji volim jer moj pokret nije „sladak“ i zabavan, već snažan, čak nasilan. I ja volim da spojim kvalitet barokne muzike sa enregijom pokreta u mojim koreografijama. U tom kontaktu nastaje neka vrsta hemije, koja mi se jako sviđa, a i vrlo je različito od svega drugog.

● **Komad *Zemlja* inspirisan je, kako stoji u katalogu, sudbinom jevrejskog naroda koja postaje univerzalan simbol za sudbinu čovečanstva. Istovremeno, upravo u Izraelu već decenijama postoji snažna tradicija moderne i savremene igre. Može li se te dve stvari nekako povezati?**

Foto: Miroslav Dragović

U Italiji novac dobijamo od države, grada, regije, a u Njujorku i Americi potpuno je drugačije - novac dolazi od sponzora: Mauro Bigonceti

- Ovaj komad nema veze samo sa jevrejskim narodom, već je to problem čovečanstva od nastanka sveta, problem socijalne prirode, ljudi su morali da se sele na druga mesta. To je istorija čovečanstva, ne samo jevrejskog naroda - da spakujete kofere i odete u drugu zemlju, možda zbog posla, ili ljubavi, ili zato što vas ne žele u mestu u kom ste i morate da odete. To je jednako problem i italijanskog naroda, kao i srpskog, indijskog i mnogih drugih. Jevreji su odabrani jer je ovaj balet imao premijeru u okviru jednog festivala u Izraelu i postavili smo ga jer je ideja čitavog festivala počivala na istom obrazloženju kao i naš komad.

● **Stalni ste koreograf Aterbaleta, ali odnedavno i Njujork siti baleta. Postoji li razlika u stilovima i prisutupu savremenom plesu? Može li se govoriti o evropskom i američkom načinu?**

- Razlika je ogromna. U Italiji, na primer, nemamo tako jaku plesnu tradiciju i, drugo, okolnosti i način finansiranja drugačiji su tamo i ovde. U Italiji novac dobijamo od države, grada, regije, a u Njujorku i Americi potpuno je drugačije - novac dolazi od sponzora. To je važno jer je tamo veće interesovanje za igru i samo u Njujorku, na primer, ima, čini mi se, 45 kompanija, dok ih je u Rimu samo jedna ili dve i to je najveća razlika. Kada imate 45 različitih mogućnosti možete više i da se razvijate, imate mogućnost izbora i možete da eksperimentišete sa različitim stvarima. Kada imate jednu ili dve kompanije, radite mnogo manje. To je najveća razlika - broj mogućnosti. Čitava Evropa sigurno nije kao Italija, ali u Americi sve znaju o plesu, svi idu da ga gledaju, vole pozorište, muziku, a u Evropi, mislim, ipak manje.

● **Ima li to veze sa tim da je ples hermetična vrsta umetnosti, koju, uprkos uvreženom mišljenju, ne mogu svi da razumeju jer ne može lako da se „prevede“?**

- Ne mislim tako, ne mislim da je ples hermetična vrsta umetnosti. On je vrlo otvoren, ali to zavisi i od koreografa, trupe, obrazloženja koje ponudite na sceni. Igra je nešto „spoljašnje“, a ne „unutrašnje“. Ako imate nešto u sebi što želite da kažete, možete to učiniti telom, a to je direktno suprotno hermetičnosti. I može se „prevesti“. Siguran sam. ■

JASMIN VARDIMON: U pokretu su moji koreni i moja specijalnost

- Da bih došla do cilja, koristim mnogo različitih puteva i sredstava. Moja umetnost je način izražavanja, način da otvoreno pozovem na razgovor ili razmišljanje o nekim temama. Uvek je to kroz pokret, jer u pokretu su moji koreni i moja specijalnost, ali je reč takođe deo mog civilizacijskog nasleđa, a mediji i tehnološka dostignuća jesu stvarnost koja nas okružuje, tekovine našeg vremena. Koristim, dakle, sve te elemente da bih predstavila svoje ideje i misli...

Justiciju sam kreirala tokom čitave 2007, vođena idejom da sebi otkrivam jedan poseban svet pravde i pravosuđa, kroz priče i sitnice koje sam dotakla, te osećanjima krivice ili

Moja prošlost i moji koreni, zemlja u kojoj sam formirala svoje stavove je Izrael, moj stvarni kreativni umetnički život razvijao se i danas se razvija u Velikoj Britaniji

pravednosti koje se svakodnevno prepliću u ljudskoj duši... Komad je nastao na dve glavne lokacije: u sudnici, gde se tradicionalno dokazuje da neko „nije kriv“, i u sobi za psihoterapiju za osobe koje žive pod teretom svoje krivice, i gde se o krivici otvoreno govori. Publika ima ulogu porote, koja stalno dobija nove informacije, koja kreira novu sliku, novu istinu, novu realnost. Svaki gledalac ima drugačije tumačenje istine, jer apsolutna istina ne postoji. Zaključci koje donosimo često su diktat ličnog ugla posmatranja i ličnih iskustava. ■

Posebno izdanje lista Danas

Urednik Dragan Stošić
Tekstovi Ivana Matijević
Lektura Marjana Jakšić
Prelom Zoran Spahić

BEGRADSKI FESTIVAL IGRE bfi